

درس چهارم: وظایف دولت

۱- منظور از شهروند چیست؟ منظور از شهروندان اتباع یک کشوراند.

۲- چه کسانی شهروندان ایران محسوب می شوند؟ همه کسانی که تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران را دارند، چه شهری باشند، چه روستایی و عشایر، چه در داخل کشور زندگی کنند و چه در خارج از کشور، شهروند ایران محسوب می شوند.

۳- شهروندان در رابطه با دولت چه حقوقی دارند؟ آنها حق دارند از خدمات دولت در زمینه های مختلف بهره مند شوند، و حق آزادی بیان، اظهار نظر و انتقاد داشته باشند.

۴- شهروندان یک کشور نسبت به دولت چه مسئولیت هایی دارند؟ شهروندان وظیفه دارند به قوانین و مقررات کشور احترام بگذارند و آنها را رعایت کنند، با دولت مشارکت و همکاری صمیمانه داشته باشند، مالیات خود را پردازند و در هنگام جنگ از کشور دفاع کنند.

۵- یکی از مهم ترین وظایف دولت را نام ببرید؟ اجرای قوانین و مصوبات مجلس (پس از تصویب مجلس شورای اسلامی)

۶- مهم ترین وظایف رئیس جمهور را نام ببرید؟ رئیس جمهور علاوه بر آنکه وزیران را هدایت و بین آنها هماهنگی ایجاد می کند، وظایف و اختیارات دیگری نیز دارد؛ برای مثال، امضای قراردادهایی که بین ایران و کشورهای دیگر بسته می شود، امضای استوارنامه سفیران کشور ما و پذیرش استوارنامه سفیران سایر کشورها، اعطای نشان های دولتی و...

نکته: یکی از اقدامات دولت ها تنظیم لایحه در امور مختلف است.

۷- چه کسانی حق نظارت بر فعالیت های دولت را دارند؟ نمایندگان مجلس بر فعالیت های دولت نظارت می کنند و حق سؤال کردن از رئیس جمهور و وزرا و یا استیضاح ایشان را دارند .

۸- نمایندگان مجلس چگونه بر فعالیت های دولت نظارت می کند؟ نمایندگان ممکن است از عملکرد رئیس جمهور یا هر یک از وزیران سؤال کنند. در این صورت رئیس جمهور یا وزیری که از او سؤال شده باید در مجلس حاضر شود و به سؤال نمایندگان پاسخ دهد. گاهی نیز ممکن است مجلس

وزیری را استیضاح کند.

۹- هزینه های دولت شامل چه مواردی می شود؟ دولت فعالیت های مختلفی را در زمینه آموزش، بهداشت، اوقات فراغت، حفاظت از محیط زیست، مسکن، کشاورزی، صنعت و ... انجام می دهد همچنین دولت برای اقدامات عمرانی مثل ساختن پل، جاده، فرودگاه، نیروگاه برق و ... باید سرمایه گذاری کند.

۱۰- سه منبع اصلی درآمد در کشورمان را نام ببرید؟ درآمدهای حاصل از صادرات نفت، درآمدهای حاصل از مالیات، سایر درآمدها.

۱۱- دولت بیشتر درآمدهای خود را از چه راهی به دست می آورد؟ صادران نفت

۱۲- مالیات چیست؟ مالیات پولی است که بر طبق قانون، افراد و مؤسسات به دولت می پردازند تا در جهت اداره امور کشور، مورد استفاده قرار بگیرد.

۱۳- دولت علاوه بر صادرات نفت و دریافت مالیات از چه راه هایی می تواند درآمد کسب کند؟ درآمدهای که دولت از بابت ارائه خدمات برق، آب، گاز و تلفن به مردم، به دست می آورد یا درآمدهای مربوط به خدماتی مانند صدور گواهینامه رانندگی، سند مالکیت، گذرنامه و نظایر آن، یا درآمدهای ناشی از سرمایه گذاری در صنایع بزرگ از دیگر درآمدهای دولت هستند.

۱۴- بودجه چیست؟ بودجه به زبان ساده یعنی پیش بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه ها. بودجه سندی است که دولت در آن درآمدها و هزینه های یک کشور را برای یک سال، معین می کند.

نکته: یکی از وظایف مهم دولت ها تنظیم لایحه بودجه است.

۱۵- تصویب لایحه بودجه بر عهده چه نهادی است؟ مجلس شورای اسلامی

نکته: مجلس بر درآمدها و هزینه های دولت نظارت می کند.